

עת"א 55863/08/16 - אלי ארביב, אושר ארביב, נגד שרות בתי הסוהר - מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 55863-08-16 ארביב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' עת"א 55507-08-16 ארביב (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר - מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופט יונתן אברהם
העותרים	אלי ארביב, אושר ארביב,
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

העותרים הם אחים ושניהם מרצים עונשי מאסר.

העותר 1 (להלן: "אלי") שפוט לשנתיים בגין עבירות הצתה, החזקת נשק וקשר לביצוע פשע, מאז 6/8/15. זו כניסתו ה- 13 לבין כותלי הכלא.

העותר 2 (להלן: "אושר") שפוט לשנה, 6 חודשים ו- 50 ימים בגין נהיגה בזמן פסילה ואי תשלום קנס וזאת מאז 6/1/16. זו כניסתו ה- 18 לבין כותלי הכלא.

מחר, 30/8/16, צפויה להתקיים בחדרה מסיבת בר המצווה של אחיהם הצעיר. העותרים הגישו, כל אחד בנפרד, עתירה כנגד החלטת המשיב 1 שלא להתיר להם חופשה מיוחדת לצורך השתתפות באירוע הנ"ל.

העותרים טענו שניהם כי מדובר בקרבה ראשונה, כי אבי המשפחה נפטר לפני כשנה ומחצה, ומדובר באירוע גרעיני שייערך ללא נוכחותו. כל אחד מן העותרים גם טען כי שימש, עובר למאסרו, כדמות אב עבור חתן בר המצווה ונרקם ביניהם קשר מיוחד.

אלי טען כי לאחרונה הוא הועבר לכלא צלמון ואף פנה לגורמי הטיפול לצורך שילובו בהליך טיפולי, אך בקשתו טרם נענתה.

אושר טען כי הוא מתפקד כאסיר חוליה ומשתתף בלימודים ובפעילות של המדרשה התורנית באגפו.

המשיבה מתנגדת ומבקשת לדחות את העתירות שתיהן.

באשר לשניהם טענה המשיבה, כי פקודת החופשות מכירה ביציאה לחופשה מיוחדת לבר מצווה רק כאשר מדובר ביחסים בין לבן ולא בין אחים ומטעם זה יש לדחות את העתירה.

באשר לאלו טענה כי על פי מידע מודיעיני שברשותה ודיווח גורמי הטיפול, התנהגותו של העותר בין כותלי בית הכלא אינה תקינה ומשקפת מסוכנות רבה שבגינה אין להתיר חופשה חריגה. נטען כי המידע בעניינו הוא רב ונמשך מאז תחילת מאסרו ועד לעת האחרונה ועניינו התנהגות שלילית ואף פלילית בין כותלי הכלא וכן כוונות פגיעה בו.

עוד צוין כי גורמי הטיפול מדווחים על צעיר בעל דפוסים עברייניים בולטים, מעורב רבות בפלילים מגיל צעיר, שטרם השתלב בטיפול מתאים.

באשר לאושר טענה המשיבה גם כן כי קיים מידע מודיעיני המלמד על מסוכנות רבה וכי לפי עמדת גורמי הטיפול, מדובר בצעיר בעל דפוסים עברייניים המתנהל כך מגיל צעיר והתנהלותו מאופיינת באימפולסיביות, ילדותיות וקושי בקבלת מרות וסמכות.

כן נטען כי העותר מסווג כאסיר אלמ"ב עקב תיק פלילי קודם וועדת אלמ"ב טרם נתכנסה בעניינו וטרם נתנה חוות דעתה.

במהלך הדיון שהתקיים בפני חזר ב"כ העותרים על טענותיו והפנה את בית המשפט לפסיקה המאפשרת יציאה לחופשה מיוחדת גם לרגל בר מצווה של אח ולא רק של בן.

מנגד הפנתה ב"כ המשיבים לפסיקה שקבעה כי לא ניתן לאשר יציאה לחופשה מיוחדת לבר מצווה של אח בשל פגיעה בעיקרון השוויון.

כמו כן הוסיפה וטענה ב"כ המשיבה בעניין אושר, כי בינתיים התקבלה עמדת משטרת ישראל לעתירה ולעותר יש תיק פ"א סגור משנת 2016 בעניין אלמ"ב. לטענתה, על אף שהתיק נסגר, מחייב הדבר את שב"ס להפעיל את וועדת אלמ"ב ולקבל עמדתה בנוגע לסיווגו של העותר.

היא שבה והפנתה להתנגדות גורמי המודיעין והטיפול בכלא וכך עשתה גם לגבי העותר הנוסף - אלי.

אדון להלן בטענות הצדדים וראשית לעניין פקודת החופשות.

פרק ח' לפקודת החופשות מונה את העילות בגינן מוסמך מפקד המחוז להתיר חופשה מיוחדת. הפרק כולל הן עילות ספציפיות שביניהן עילה אחת המתייחסת ליציאה לבר מצווה של בן (ולא של אח), והן עילת סל המתירה מתן חופשה מטעמים הומניטריים ומנימוקים מיוחדים.

עיון בפסיקה הענפה שהציגו לעיוני הצדדים, מלמד כי בתי המשפט התירו, במקרים מסוימים, יציאה לבר מצווה של אח [ראה עת"א (מרכז) 58411/01/16 שרון ארביב נ' שב"ס מיום 10/2/16; עת"א (מרכז) 6177/10/15 משה בית עדה נ' שב"ס מיום 21/10/15 וכן עת"א (מרכז) 55554/08/16 מתן ארביב נ' מדינת ישראל מיום 28/8/16].

קיימת אמנם בצד פסיקות אלה גם פסיקה הקובעת אכן כי נפגע עיקרון השוויון כתוצאה מהרחבת סל העילות שבפרק ח' הנ"ל [עת"א 18105/12/15 עם שלום נ' שב"ס מיום 15/12/15 וכן עת"א (מרכז) 51136/11/15 משה אוחנה נ' שב"ס מיום 9/12/15].

לא הוצגה בפני פסיקה של בית המשפט העליון המכריעה בין הגישות הנ"ל.

לטעמי, ניתן, בנסיבות המתאימות, להתיר אף יציאה לבר מצווה של אח, אולם כל מקרה לגופו ולא באופן קטגורי וזאת בין מכח הסתמכות על עילת הסל של טעמים הומניטריים ובין על יסוד הפסיקה המרחיבה שהובאה לעיל על ידי ב"כ העותרים.

מכאן לגופן של העתירות שבפנינו.

עיון בפסיקה שהתירה יציאה לחופשה מיוחדת לרגל בר מצווה של אח מלמדת כי נבחנו נתוני העותרים באותם מקרים ורק כאשר נוכח הנסיבות התרשם בית המשפט כי אין מדובר במסוכנות גבוהה מאוד, כגון במקרים שנותרה יתרת מאסר קצרה והפעילות השלילית, או עבירת המשמעת שיוחסה לעותר נמצאו ברף חומרה נמוך יחסית, הותרה היציאה לחופשה המיוחדת.

במקרה דנן, טען ב"כ העותרים כי יש אף לנקוט גישה שווה לאח נוסף של העותרים, מתן ארביב, שהחלטה בעניינו ניתנה בעת"א (מרכז) 5554/08/16 שהובאה לעיל רק אתמול ובית המשפט התיר לו לצאת לאותו אירוע ממש כפי שמתבקש במקרה דנן.

בתגובה לטענה זו השיבה ב"כ המדינה כי עדיין על בית המשפט לבחון את התנהגות כל אחד מן העותרים ואין להקיש אוטומטית דין דומה.

כפי שצינתי לעיל, דעתי היא כי יש לבחון כל עותר וכל מקרה על פי נסיבותיו ועל פי מידת המסוכנות המשתקפת ממנו.

במקרה דנן ועל אף שהותר לאח נוסף של העותרים להשתתף באירוע, לא שוכנעתי שהתנאים שעל פיהם התירה הפסיקה השתתפות באירוע, היינו היעדר קיומה של חומרה מיוחדת, אכן מתקיימים גם במקרה דנן. ההיפך, התרשמתי כי במקרה דנן הנסיבות הנוגעות לשני העותרים, בזיקה לבחינת מסוכנותם והתנהגותם בתקופת כליאתם, הן נסיבות חמורות המשקפות מסוכנות גבוהה, עד כדי שלא ניתן להורות על יציאתם לחופשה המיוחדת.

בעניין העותר אלי ארביב, עיון בחומר המודיעיני שצורף מלמד כי מדובר בפעילות שלילית של העותר המשתרעת עד לעת האחרונה, לרבות אירוע חמור מאוד שארע אך לפני כחודש, כפי שעולה מידיעה המסתיימת בספרות 7713.

כמו כן, ראה לעניין המסוכנות בזיקה ליציאה מחוץ לכותלי בית הכלא, מסמך מזהה המסתיים בספרות 6376.

באשר לעותר אושר ארביב, מדובר גם כן במס' ידיעות מודיעיניות עדכניות עד לעת האחרונה, כגון ידיעה מס' 6641, ידיעה מס' 7416 הנוגעת ליציאה מחוץ לכלא וחזרה אליו והמסוכנות הנלווית אליה, ידיעה מס' 3205 וכן ידיעה 1959, המלמדות על הדפוסים העברייניים המושרשים בעותר זה.

לא יהא מיותר לחזור ולהזכיר כי על פי הפסיקה שהוצגה על ידי ב"כ העותרים הותרה החופשה המיוחדת רק בהעדרם של מאפיינים המלמדים על מסוכנות חמורה (כמו במקרה דנן).

בנוגע לעותרים דנן השבים ונכנסים בין כותלי בית הכלא פעם אחר פעם ואשר התנהגותם אגב שהייתם בכלא, ממשיכה להיות עבריינית הן בזיקה לסביבתם הפנימית בכלא והן בזיקה לגורמים מחוץ לכלא, לא ניתן לנהוג בהם כפי שנהגה הפסיקה במקרים שהביא ב"כ העותרים.

לא יהא מיותר לציין, מתוך עיון בהחלטת בית המשפט המחוזי מרכז הנוגעת לאחיהם של העותרים, מתן ארביב, כי נקבע לגביו שזהו מאסרו הראשון וכי בית המשפט למד כי בתקופה בה שהה בתנאים מגבילים הוכיח שניתן לסמוך עליו ולא הפר את אותם תנאים וכמו כן באשר להתנהגותו בכלא, ציין בית המשפט כי מדובר באירוע אחד שהתרחש סמוך לתחילת מאסרו ואשר הוא עצמו לא היה הרוח החיה באירוע הנ"ל ועל כן, אין לייחס לו חומרה יתירה.

בכל הנסיבות האלו שונה עניינו של האח מתן משני אחיו העותרים דנן.

משום כל המפורט לעיל ועל אף העובדה כי אחיהם, שגם הוא אסיר, קיבל חופשה מיוחדת לאותו אירוע, אני נאלץ לדחות את העתירות.

אשר על כן, נדחות העתירות.

המזכירות תודיע ותמציא לב"כ הצדדים עותק מהחלטתי.

ניתנה היום, כ"ה אב תשע"ו, 29 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.

